

Regio Gooi en Vechtstreek
Dienst:
Reg. nr:
Ingekomen: 20 NOV 2020
Sector/Mdw:
CC's:

Aan het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Regio Gooi en Vechtstreek
T.a.v. de heer I. Meuwese, algemeen directeur
Postbus 251
1400 AG BUSSUM

Datum: 18 november 2020
Kenmerk: 2020.384
Onderwerp: Managementletter interimcontrole 2020

Geachte heer Meuwese,

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek (hierna te noemen: de Regio) heeft HZG Accountants & Adviseurs opdracht gegeven de jaarrekening over 2020 te controleren. Deze overeenkomst is bekrachtigd in de opdrachtbevestiging van 4 september jongstleden.

U bent van ons gewend dat we onze rapportages plaatsen in de context van de ontwikkelingen in uw organisatie en de uitdagingen waarvoor de maatschappij en de aangesloten gemeenten u stellen. In dat kader staat een interimcontrole enerzijds in het kader van de toetsing van de interne beheersingsmaatregelen in de belangrijkste administratieve processen binnen de Regio. Anderzijds bezien we wat er vanuit de maatschappij op de Regio af komt, welke acties dat vraagt, welke risico's dat met zich mee brengt en uiteraard hoe de Regio daarop inspeelt. Daarmee nemen we zowel de retrospectieve kant als de prospectieve kant van uw planning & control mee in onze waarnemingen en in onze verslaglegging.

In deze managementletter lichten we toe welke werkzaamheden we hebben uitgevoerd en wat onze bevindingen en adviezen zijn. We hebben daarbij uiteraard aandacht besteed aan het onderwerp naleven aanbestedingsregels. Hoewel u over 2019 een goedkeurende controleverklaring had, ook op het aspect rechtmatigheid, blijven de aanbestedingsregels bij decentrale overheden en samenwerkingsverbanden weerbarstige materie. Dat geldt in 2020 des te meer in relatie tot de Covid-19 pandemie, die in de volle breedte effecten heeft op het functioneren van overheden en dus ook van de Regio.

Om op dit punt direct met de deur in huis te vallen: Voorgaande jaren konden we op grond van de waarnemingen in de interimcontrole al constateren dat de goedkeurende strekking van de verklaring in gevaar was. Op dit moment is het beeld nog niet compleet. Dat heeft te maken met transacties als gevolg van Covid-19, maar ook met de hoeveelheid aandacht die binnen het sociaal domein wordt gevraagd van de RVE Inkoop en contractbeheer.

Deze managementletter kent de volgende indeling:

1. De Regio: Veranderende omgeving, blijvende ambities
2. Samenvatting interimcontrole 2020
3. Controleproces 2020
4. Procesbevindingen
5. Procesoverstijgende aandachtspunten
6. Afsluiting

MANAGEMENTLETTER

1. DE REGIO: VERANDERENDE OMGEVING, BLIJVENDE AMBITIES

Iedere dag werken aan een duurzame, gezonde en veilige regio, voor inwoners en met gemeenten. Dit basale uitgangspunt in de maatschappelijke zingeving van de Regio heeft sinds de uitbraak van de Covid-19 pandemie in maart van dit jaar, alleen maar gewonnen in kracht en belang. De Covid-19 pandemie heeft effecten op alle beleidsterreinen, de organisatie en de medewerkers, of het nu effecten zijn naar buiten toe (bijvoorbeeld inrichten van teststraten, inzameling afval) dan wel interne effecten, zoals de wijze waarop en de plaats van waaruit de medewerkers van de Regio hun werk kunnen, mogen, dan wel moeten doen.

Processen en contacten, zowel binnen de organisatie als met de buitenwereld verlopen deels anders dan voorheen. Bijeenkomsten die normaliter fysiek plaatsvonden, zonder daar verder bij stil te staan, vragen nu organisatie en afstemming om de veiligheid van de betrokkenen zoveel mogelijk te borgen. Thuiswerken, digitaal overleg of digitale vergaderingen zijn ineens een nieuwe realiteit geworden in meer uitgebreide vorm dan recentelijk nog werd gedacht.

Dat stelt soms andere, en soms ook scherpere eisen aan bijvoorbeeld de beveiliging van verbindingen, of het omgaan met data. De organisatie is zich daarvan ten volle bewust, maar we zien met name op het gebied van de beveiliging van de geautomatiseerde systemen en de dataveiligheid dat het voor de Regio van belang blijft om de snelle ontwikkelingen en daaraan gekoppelde aangescherpte eisen bij te houden. We komen in deze managementletter in hoofdstuk 5.1 nader terug op dit onderwerp.

De afgelopen jaren hebben we waargenomen dat als gevolg van externe ontwikkelingen, maar ook als gevolg van eigen ambitie en beleidskeuzes, het takenpakket van de Regio steeds in ontwikkeling is. Ook de bestuurlijke ontwikkelingen in het werkgebied van de Regio zelf en aan de randen eromheen dragen bij aan deze dynamiek. Voorbeelden van deze dynamiek zijn de uittreding van Weesp, de interne en externe positionering van de RAV, het oprichten van een dochtermaatschappij voor het doelgroepenvervoer en natuurlijk ook de transformatie in het sociaal en fysiek domein. Dergelijke vraagstukken vragen om innovatief en anticiperend vermogen, zowel van de betrokken RVE's, als van de ondersteunende functies in bedrijfsvoering en control.

We hebben vorig jaar, naar aanleiding van de interimcontrole 2019 in hoofdstuk 1 van onze managementletter de volgende passage opgenomen:

“Wat opvalt is dat we binnen de Regio een combinatie waarnemen van zelfbewustzijn (“dat regelen we wel”), realiteitszin (“we kunnen niet alles tegelijk”) en het besef dat nieuwe activiteiten, innovaties, ook moeten beklijven in de organisatie. Structuren, processen en procedures (ook ondersteunende processen en procedures) moeten mee kunnen groeien met innovaties en ambities.”

Deze constatering staat nog steeds overeind, waarbij we er nu aan willen toevoegen dat het meegroeien van ondersteunende processen, procedures en functies, zowel kwantitatief als kwalitatief geld kosten. Vervolgens zien we dat er voor deze ondersteuning van de primaire processen, recentelijk en richting de nabije toekomst, verhoudingsgewijs minder financiële ruimte is dan voor de inhoudelijke ambities en ontwikkelingen. Dat gaat onvermijdelijk knellen, voorbeeld ten aanzien van de borging van de verbeteringen in het inkoopproces, maar ook in relatie tot de ontwikkelingen in de rechtmatigheidsverantwoording. Op dit onderwerp gaan we in hoofdstuk 5.2 nader in.

Een stevig ambitieniveau houdt een organisatie scherp en in beweging. Maar een organisatie in beweging heeft uiteraard ook sturing en borging nodig, alsook verbinding. Verbinding met de buitenwereld, maar ook verbinding tussen de verschillende organisatieonderdelen (RVE's bij de Regio). RVE's hebben deels hun eigen context, specifieke regels en voorwaarden, maar zijn anderzijds ook onderdeel van één en dezelfde rechtspersoon: de gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek. Dat kan er toe leiden dat bepaalde uitgangspunten, bijvoorbeeld spelregels inzake aanbesteden of personele beloningen dezelfde (moeten) zijn voor alle RVE's. Op andere punten kan het nodig of logisch zijn dat er verschillen zijn tussen RVE's. Het CMT zou het orgaan moeten zijn dat optreedt als bewaker en borg voor deze eenheid in verscheidenheid. Daarbij constateren we in de praktijk dat het CMT meer een overleg- / afstemmingsorgaan is dan een orgaan met besluitvormende bevoegdheden en kracht. Daardoor komt het voor dat onderwerpen die in het CMT worden besproken, dan wel "afgesproken", niet door alle betrokkenen op dezelfde wijze tot uitvoering worden gebracht.

Wij kunnen ons voorstellen dat in het licht van de ontwikkelingen in de taken, de ambities, de wensen en noodzaak ten aanzien van governance, de rol en positie van het CMT wordt heroverwogen.

2. SAMENVATTING INTERIMCONTROLE 2020

Onderwerp	Bevindingen
Inrichting van de interne beheersing	Gedurende onze interimcontrole hebben we vastgesteld dat de gemaakte procedureafspraken in opzet voldoen aan de eisen die daaraan gesteld mogen worden. Ten aanzien van onze eerdere constatering dat de Regio nog geen duidelijke structuur heeft als het gaat om de borging en toetsing van de processen die binnen de RVE's hebben wij geen ander beeld gekregen. Verschillende controlehandelingen die wel degelijk in de processen plaatsvinden worden niet altijd vastgelegd en zijn dus niet altijd voor ons zichtbaar en toetsbaar. Dat betreft bijvoorbeeld de zichtbare toetsing van betaallijsten, memoriaalboekingen, of de zichtbare vaststelling van de prestatielevering bij accordering van facturen. De organisatie onderschrijft onze waarnemingen en onderkent het belang van controle en de zichtbare vastlegging daarvan.
Inkoop en aanbesteden	Dit dossier heeft de afgelopen jaren vanwege de ten aanzien van het aspect rechtmatigheid niet goedkeurende strekking van de controleverklaring veel aandacht gekregen. De processen zijn in de afgelopen jaren aangescherpt en dat heeft resultaat gehad. Blijvende aandacht is, gelet op de omvang de inkoop, noodzakelijk. Voldoende capaciteit in het proces en periodieke analyses over het proces moeten ervoor zorgen dat tijdig ingegrepen kan worden bij onverwachte trends. De coronacrisis heeft gezorgd voor een toename aan inhuur die tot nu toe als spoedeisend kan worden bestempeld maar dit dossier blijft wel aandacht vragen.
Opbrengst verantwoording	Wij hebben in onze managementletter 2019 een aantal adviezen gegeven rondom het intern borgen van de volledigheid van een aantal opbrengststromen. Het betreft de rol van control bij inkomende subsidies en projectgelden, verbandscontroles inzake de afvalstromen en vaccinaties en het instellen van een contractregister. Mede door de Corona pandemie hebben deze adviezen nog geen opvolging gekregen.
Sturen op fraudepreventie en integriteit	De organisatie onderkent het belang van een systematische vastlegging van een organisatiebrede frauderisicoanalyse, maar deze is er nog niet. Wel biedt de eind 2019 vastgestelde notitie Beleid misbruik oneigenlijk gebruik en integriteit hiertoe een goede aanzet.
IT-omgeving	Interne en externe ontwikkelingen gaan steeds sneller en de eisen die gesteld worden aan informatisering en informatiebeveiliging veranderen snel. Een organisatiebreed informatie- en beveiligingsbeleid wordt steeds belangrijker maar is er nog niet. Ook missen wij een zichtbare procesmatige controle op toegekende rechten en doorgevoerde wijzigingen op het gebied van zowel het functionele beheer als het technische beheer.

3. CONTROLEPROCES 2020

In de opdrachtbevestiging van 4 september 2020 zijn de belangrijkste voorwaarden, de rollen en verantwoordelijkheden over en weer en de fasering van het controleproces beschreven. De fasering in het controleproces is over 2020 niet wezenlijk anders dan voorgaande jaren. Wel hebben we de afgelopen jaren met elkaar een versnelling aangebracht in de timing en uitvoering van de interimcontrole alsmede in de rapportage daarover in de vorm van deze managementletter.

De controle van de jaarstukken van een organisatie zoals de Regio bevat op grond van wettelijke regels, uw eigen controleprotocol en de Controle en Overige Standaarden (COS) van de beroepsorganisatie NBA in hoge mate voorgeschreven aandachtsgebieden en werkzaamheden. U bent inmiddels van ons gewend dat we in september de interimcontrole uitvoeren en ons daarbij richten op de wijze waarop processen zijn ingericht en interne beheersingsmaatregelen zijn geïmplementeerd. Door een combinatie van interviews, procescontroles en detailwerkzaamheden beoordelen wij de werking van deze interne beheersingsmaatregelen en stellen wij vast dat betrouwbare verantwoordingsinformatie tot stand kan komen.

Daarnaast voeren wij alvast een aantal deelwaarnemingen uit op bijvoorbeeld inkopen en personele mutaties, om te voorkomen dat er bij de controle op de concept jaarstukken nog grote hoeveelheden detailcontroles moeten worden uitgevoerd.

Tijdens de interimcontrole 2020 hebben wij onder meer de (ontwikkelingen in de) volgende onderwerpen en processen onderzocht:

- Personeel en salarissen: de juiste, tijdige en volledige verwerking van personeelsmutaties, invulling Werkkostenregeling.
- Inkopen en aanbesteden: functiescheidingen in het inkoopproces, inkoopbevoegdheden en factuurverwerking en -autorisaties, naleving van de Europese en nationale aanbestedingsregels.
- Factuurbehandeling en betalingsverkeer: functiescheidingen in het inkoop- en betaalproces en bevoegdheden in het internetbankierensysteem inclusief toegangsbeveiliging.
- Opbrengsten: volledigheid van de opbrengstverantwoording van de verschillende geldstromen, bijvoorbeeld bij de GAD, GGD en RAV.
- IT en dataveiligheid: beheer en beveiliging van de geautomatiseerde omgeving.

We gaan in het volgende hoofdstuk zoals u van ons gewend bent in op het referentiekader (wat zijn de externe en/of interne regels, dan wel wat verwachten wij uit oogpunt van accountantscontrole), onze waarnemingen en onze bevindingen.

4. PROCESBEVINDINGEN

4.1 Inkoop en aanbesteden

De Regio is voor de aangesloten gemeenten het expertisecentrum voor inkoop, met name in het sociaal domein. Daarnaast koopt de Regio ook in voor de eigen bedrijfsvoering. In de afgelopen jaren zijn de interne processen aangescherpt en in de basis in 2020 niet gewijzigd. Dat geldt ook voor de rolverdeling tussen de RVE Inkoop en Contractbeheer, de inkopende RVE en de rol van het facilitair bedrijf in het toezicht op dat proces waar we eerder aandacht voor hebben gevraagd.

Ten tijde van onze interimcontrole in september 2020 was de Regio volop bezig met de inkoop voor 2021 van de Jeugdhulp, een omvangrijk en belangrijk inkooppakket. De aanloop hiernaartoe was op vele fronten intensief. Kostprijsonderzoeken en marktverkenningen kostten veel tijd, terwijl er ook spanning staat op de gemeentelijke budgetten. Het logische gevolg is stevige gesprekken over effectieve inzet van zorg en het vaststellen van reële tarieven. De tariefdiscussie speelt overigens ook bij andere producten met opnieuw onderzoeken en rechtszaken tot gevolg. Dat vraagt veel capaciteit van de RVE Inkoop en Contractbeheer. Het proces van toelating is begin oktober grotendeels afgerond. Als onderdeel van de verantwoording sociaal domein beoordelen wij deze inkoop in december of januari aanstaande en rapporteren daar separaat over.

De eigen inkoop van de Regio heeft de afgelopen jaren veel aandacht gekregen omdat een inhaalslag nodig was om ook in eigen huis de transparantie in het inkoopproces te verhogen en de kwaliteit te verbeteren. Dat heeft succes gehad en heeft geleid tot een goedkeurend oordeel over 2019. Het inkoopvolume van de Regio is echter fors en een ongeluk zit in een klein hoekje.

Uit een eerste analyse over de eerste maanden van 2020 blijkt enerzijds dat stelselmatig gewerkt wordt aan het oplossen van de constatering uit het verleden als het gaat om rechtmatig inkopen, maar we zien ook nieuwe producten en leveranciers, waarvan op voorhand niet vaststaat dat deze transacties rechtmatig tot stand gekomen zijn. De door ons ontvangen analyse wordt op dit moment nog uitgediept en het is daarom nu nog te vroeg om daar conclusies over te kunnen trekken.

Wat sowieso aandacht vraagt in de komende periode zijn de leveranciers die hebben meegewerkt aan de ondersteuning van de GGD in het in goede banen leiden van de coronacrisis in dit voorjaar. Vooral voor de belteams, voor het bron- en contactonderzoek, voor verkeersregelaars en aanverwante kosten is veel personeel ingehuurd. Vanzelfsprekend vallen voor de beoordeling op de naleving van de Europese aanbestedingsregels de kosten van het voorjaar onder de vereisten van spoedeisendheid. De Regio kon de coronacrisis niet voorzien en het was alle hens aan dek om de crisis te lijf te gaan. Volgens de Europese regels inkopen was derhalve onmogelijk op dat moment en daarmee beroept u zich terecht op het spoedeisend belang.

Na een, voor buitenstanders althans, relatief rustige zomerperiode is het coronavirus weer terug. Uitbreiding van testcapaciteit en verkrappende maatregelen zorgen opnieuw voor extra druk op de gehele gezondheidsketen. Vanuit het operationele proces is het volstrekt begrijpelijk dat daar alle aandacht naar uit gaat, maar vanuit een inkoop en rechtmatigheidsperspectief rijst wel de vraag of het argument van spoedeisend belang in casu de onmogelijkheid om de inhuur te kanaliseren via een rechtmatige inkooptransactie, nog lang houdbaar blijft. Wij adviseren u op dit onderwerp een standpunt in te nemen en deze aan ons voor te leggen zodat we voorkomen dat uit de coronacrisis vermijdbare onrechtmatigheden voortvloeien.

4.2 Tussentijdse informatievoorziening

We zien dat in de afgelopen jaren de alertheid ten aanzien van de financiële gevolgen van de voortgang van de activiteiten en eventuele wijzigingen van beleid is toegenomen. Waar voorheen slechts incidenteel sprake was van begrotingswijzigingen, zien we steeds vaker dat consequenties van wijzigingen in beleid of veranderingen in de voortgang van de werkzaamheden vooraf worden vertaald in een voorstel aan het algemeen bestuur, inclusief een voorstel tot het wijzigen van de begroting. Daardoor nemen we een toename waar in het aantal begrotingswijzigingen vergeleken met voorgaande jaren.

In de bestuursrapportage 2020 geeft het dagelijks bestuur de voortgang in de activiteiten weer en worden de afwijkingen ten opzichte van de begroting gerapporteerd in de vorm van een prognose van de uitkomsten over geheel 2020. We zien hierin dat meerdere RVE's een overschrijding laten zien van de verwachte lasten voor geheel 2020 ten opzichte van de begroting na wijziging. Indien hiervoor geen nadere begrotingswijziging in het boekjaar voor wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur, bestaat het risico dat deze overschrijdingen als onrechtmatig bestempeld moeten worden.

De Kadernota Rechtmatigheid maakt onderscheid tussen een aantal mogelijke oorzaken van het overschrijden van de lasten en de mogelijke consequenties voor het aspect begrotingsrechtmatigheid.

Wij adviseren u om de verwachte overschrijdingen te toetsen aan de verschillende varianten volgens de Kadernota en op grond daarvan vast te stellen of deze overschrijdingen een nadere begrotingswijziging vereisen.

4.3 Volledigheid van de opbrengstverantwoording

Daar waar we in voorgaande jaren aangaven dat de primaire focus veelal niet op de volledigheid van de opbrengstverantwoording lag, zien we dat hier in het afgelopen jaar meer aandacht voor is gekomen. Wel herhalen we ons advies om de handelingen welke u verricht in het kader van de verantwoording en beheersing van deze opbrengststromen, zichtbaar te maken en te bewaren.

In het voorgaande jaar hebben we een aantal suggesties gedaan ten aanzien van de opbrengstenstromen. Deze opmerkingen zijn mede door diverse interne ontwikkelingen en de verschoven aandacht als gevolg van COVID-19 voor het boekjaar 2020 nog steeds van kracht. Deze opmerkingen zien als eerste toe op de rol van control bij inkomende subsidies en projecten. Daarnaast hebben we opmerkingen gemaakt inzake het ontbreken van financiële vertaling van de afvalstoffenbalans en het spreiden van de kennis hieromtrent in de organisatie. Ook hebben we gerapporteerd over het ontbreken van een verbandscontrole op de reizigersvaccinaties, waar over 2020 uiteraard ook de COVID tests aan toegevoegd kunnen worden. Tot slot hebben we opmerkingen gemaakt ten aanzien van het instellen van een contractregister.

Wij adviseren u om deze suggesties in de komende periode alsnog op te volgen.

4.4 Personeel en salarissen

De verwachting ten aanzien van dit proces is dat aan elke mutatie een geautoriseerd document ten grondslag ligt. Wij hebben vastgesteld dat de mutaties in de salarisadministratie onderbouwd zijn met adequate, door de juiste personen geautoriseerde documenten. Ook zijn de reguliere mutaties juist verwerkt in de salarisadministratie op adequate toelichting.

Wij hebben, conform voorgaand jaar, vastgesteld dat een aantal documenten die we in het personeelsdossier verwachten, ontbreken. Hierbij valt te denken aan VOG's, loonheffingsverklaring en zichtbare vastleggingen van het afleggen van de ambtseed. Onze vragen ten aanzien van deze specifieke gevallen staan momenteel nog uit in de organisatie.

4.5 Factuurbehandeling en betalingsverkeer

In het behandelen van inkoopfacturen constateren we dat de vereiste functiescheiding aanwezig is en dat alle facturen in onze steekproef geautoriseerd zijn door een daartoe bevoegd persoon.

Belangrijk aandachtspunt blijft de zichtbaarheid in het proces van het vaststellen van de prestatielevering. Wij hebben gedurende de interimcontrole in diverse geledingen met elkaar van gedachten gewisseld op welke wijze dit zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht kan worden. In de nieuwe notitie prestatielevering van de commissie BADO worden handreikingen geboden die minimaal vereist zijn. Aangezien er momenteel geen harde normen zijn, adviseren wij u de handreiking van de commissie BADO te hanteren.

Verder hebben wij in een tweetal gevallen geconstateerd dat de BTW op de factuur niet juist verwerkt is in de financiële administratie. Deze gevallen zijn gecorrigeerd. Wij hebben als gevolg van deze omissies een analyse uitgevoerd om vast te stellen of de BTW van de overige facturen juist geboekt is. Hierbij hebben wij geen aanvullende signalen verkregen van mogelijke afwijkingen, maar dit neemt niet weg dat we adviseren om alert te blijven bij de verwerking van de BTW. Immers, een onjuiste verwerking heeft impact op zowel de BTW-posities als de te verrekenen bedragen met de aangesloten gemeenten.

4.6 Administratieve en overige aandachtspunten

4.6.1 Schattingen en memoriaalboekingen procedureel inrichten

Bij memoriaalboekingen zien wij regelmatig dat er sprake is van overleg tussen RVE's, over de inhoud en de bedragen van de boeking, bijvoorbeeld in de vorm van mailverkeer. Het proces van memoriaalboekingen kent echter nog geen gestandaardiseerde interne controle op de juiste verwerking van de boekingen. Daardoor bestaat het gevaar dat onjuiste memoriaalboekingen laat, of in het geheel niet, worden gesignaleerd. Overigens hebben wij in onze detailcontroles geen afwijkingen geconstateerd.

Wij adviseren om de memoriaalboekingen bij het verwerken van de boekingen standaard te laten controleren door een tweede persoon en deze controle ook zichtbaar te maken.

4.6.2 Naleving financiële verordening aanscherpen

In de financiële verordening die op 1 januari 2018 is vastgesteld, zijn richtinggevende afschrijvingstermijnen opgenomen voor verschillende categorieën materiele vaste activa. Ten aanzien van een aantal investeringen, bijvoorbeeld die in ondergrondse containers, hebben wij geconstateerd dat bij de vaststelling van het betreffende investeringskrediet een afschrijvingstermijn wordt gekozen die afwijkt van de financiële verordening.

Wij adviseren om de financiële verordening op dit vlak aan te passen om eventuele onrechtmatigheden te voorkomen.

5. PROCESOVERSTIJGENDE AANDACHTSPUNTEN

5.1 IT-beleid, beveiliging en dataveiligheid

Het doel van de IT-omgeving binnen de Regio is dat deze bijdraagt aan een betrouwbare en adequate informatievoorziening. Onze werkzaamheden in de interimcontrole 2020 hebben onze conclusie over het voorgaande jaar niet gewijzigd. Wij hebben vastgesteld dat een gedragen informatiebeleid ontbreekt, waardoor er geen toetsbare norm is.

Hoewel we vinden dat te veel rechten in Exact zijn toegekend (bijvoorbeeld voor het aanmaken van betaalbatches en crediteuren), worden de risico's die hiermee gepaard gaan, ondervangen door een dubbele autorisatie van de betaling in de betaalapplicatie van de BNG.

We zien verder dat diverse maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en stabiliteit van de gegevensverwerking te waarborgen. Als gevolg van COVID-19 hebben veel mensen thuis gewerkt. Vanuit het oogpunt van control dient echter nog wel een verdiepingsslag plaats te vinden ten aanzien van de zichtbaarheid van controles ten aanzien van de betrouwbaarheid van de gegevens. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een zichtbare toets op de actieve gebruikersaccounts.

Het vaststellen van de juistheid van de functionele en technische inrichting van de belangrijkste applicaties, alsmede de zichtbare procesmatige controle op toegekende rechten en doorgevoerde wijzigingen op het gebied van zowel het functionele beheer als het technische beheer, ontbreekt.

5.2 Ontwikkelingen op het gebied van rechtmatigheid

In ons accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2019 hebben wij u in hoofdstuk 2.2 uitgebreid geïnformeerd over het voornemen van het Rijk om de verantwoordelijkheid voor het rechtmatig handelen nadrukkelijk bij het dagelijks bestuur van gemeenschappelijke regelingen te beleggen. Het dagelijks bestuur zal als de regelgeving terzake is vastgesteld zelf door middel van een rechtmatigheidsverantwoording inzicht geven in de mate van rechtmatig handelen, dan wel in de geconstateerde afwijkingen daarin. Daarmee komt dan het separate accountantsoordeel inzake de financiële rechtmatigheid te vervallen.

Helaas is op dit moment de wet- en regelgeving aangaande deze wijziging in verantwoordelijkheden nog steeds niet vastgesteld, terwijl de start van het boekjaar 2021 met rasse schreden nadert. Het zou kunnen dat er uiteindelijk toch tot uitstel wordt overgegaan, hoewel met name het ministerie van BZK vooralsnog lijkt vast te houden aan invoering per 1 januari 2021.

Op het moment dat wij deze regels schrijven, eind september 2020, weten we dat er binnen betrokken gremia zoals het ministerie van BZK, de VNG en de commissie BBV wordt gewerkt aan de kaders inzake deze operatie. Onze beroepsorganisatie NBA alsmede de accountantskantoren die werkzaam zijn voor decentrale overheden komen aan zet als de kaders in concept beschikbaar zijn. Mocht er in de komende maanden duidelijkheid komen dan zullen wij de organisatie daarover separaat informeren.

Het bestuur heeft een eigen controleprotocol voor de periode 2019 tot en met 2021 vastgesteld, waarbij er nog van uit is gegaan dat de accountant naast een getrouwheidsoordeel in zijn controleverklaring ook een oordeel afgeeft omtrent de financiële rechtmatigheid. Zodra de overgang van de verantwoordelijkheid voor rechtmatigheid op het dagelijks bestuur daadwerkelijk is geregeld, is het logisch om dit controleprotocol op dat punt aan te passen.

Er zal, om als dagelijks bestuur de verantwoordelijkheid te kunnen dragen, in de organisatie in zekere mate een stelsel van interne controle moeten worden ingevoerd. Wij hebben gemerkt dat de organisatie dit onderwerp stapsgewijs wil gaan oppakken, maar de mogelijkheid om al over 2020 deels te gaan proefdraaien, bijvoorbeeld binnen enkele aangewezen processen, lijkt inmiddels achterhaald door de tijd.

5.3 Fraude en integriteit

Wij hebben de afgelopen jaren regelmatig melding gemaakt van het belang van alertheid op frauderisico's en fraudesignalen in de organisatie. Daar hebben we ook met diverse geleidingen binnen de organisatie regelmatig over gesproken bij het voorbereiden en uitvoeren van onze controlewerkzaamheden.

We hebben daarbij ervaren dat in de mindset er sprake is van bewustzijn van risico's ten aanzien van fraude en mogelijke dreigingen ten aanzien van de integriteit.

Bij de controle op de jaarrekening 2019 in het voorjaar van 2020 hebben we vastgesteld dat de Regio beschikt over een gedragscode Integriteit, dat de medewerkers de ambtseed af leggen en dat er in 2019 beleid is vastgesteld inzake misbruik, oneigenlijk gebruik en fraude. Tevens is het onderwerp in het CMT besproken.

De organisatie onderkent het belang van een systematische vastlegging van een organisatiebrede frauderisicoanalyse, maar deze is er nog niet. Wel biedt de hiervoor genoemde notitie Beleid misbruik oneigenlijk gebruik en integriteit hiertoe al wel een goede aanzet.

5.4 Verantwoording Sociaal Domein

De Regio verzorgt evenals voorgaande jaren voor de aangesloten gemeenten belangrijke taken in de inkoop, het contractbeheer en de verantwoording van zorgaanbieders voor jeugdwet, wmo en een aantal andere producten die ook regionaal worden ingekocht. De meeste geldstromen die hieraan zijn gekoppeld lopen niet door de jaarrekening van de Regio, maar slaan neer in de jaarrekeningen van de aangesloten gemeenten. De geldstromen ten aanzien van Beschermd Wonen lopen wel via de Regio.

De Regio verantwoordt zich richting de aangesloten gemeenten in een separate verantwoording Sociaal Domein over de geldstromen die in de gemeenterekeningen moeten worden opgenomen alsmede over de prestatielevering die daaraan is gekoppeld. De opzet van de verantwoording is op hoofdlijnen ongewijzigd ten opzichte van eerdere jaren.

Zoals ieder jaar staat er flinke spanning op het verantwoordingsproces. Dit jaar was dat vanwege vertragingen in de keten door de coronacrisis. Het komende voorjaar zal eveneens uitdagend worden omdat gemeenten, zorgaanbieders en Regio naast eventuele beperkingen als gevolg van de coronamaatregelen, ook te maken hebben met afrekeningen vanuit de continuïteitsbijdragen aan aanbieders en de regeling meerkosten. Het Rijk en de VNG hebben met de verschillende sectoren diverse regelingen afgesproken.

De verantwoording daarover is echter onderbelicht gebleven, waardoor hierover op dit moment nog weinig bekend is. Opvallend is dat landelijk gezien maar ook in de Regio Gooi en Vechtstreek nog nauwelijks aanvragen voor de vergoeding van meerkosten zijn ontvangen.

Beleidsmatig is overigens de vraag of er ook sprake kan zijn van minderkosten, bijvoorbeeld door het wegvallen van reistijd en reiskosten, en of dat verrekend moet worden, nog niet door de gemeenten beantwoord. Dat geldt ook voor de vraag of overcompensatie, en dus een hoger dan verwacht resultaat van aanbieders, moet worden teruggevorderd. Landelijk begint aandacht te ontstaan voor dit aspect van het gevoerde beleid maar een duidelijke aanpak ontbreekt nog.

Dit najaar zullen de colleges het controle en verantwoordingsprotocol voor het sociaal domein vaststellen zodat de aanbieders tijdig weten wat de verantwoordingseisen zijn. Indien nodig wordt dit aangevuld met specifieke elementen uit het coronabeleid. Hoewel de streefdatum eerder ligt is het onze verwachting dat in een gunstig scenario medio mei 2021 voldoende informatie beschikbaar zal zijn om tot afronding van de verantwoording te kunnen komen, maar dat een afronding rond 1 juni realistischer is.

Die afrondingsdatum is net als andere jaren voor veel gemeenten problematisch in hun eigen jaarrekeningtraject. Om die reden willen gemeenten het liefst de voorlopige informatie per 15 maart in hun jaarrekeningen opnemen. Op dit moment houdt dat een risico in omdat de afrekening ook een aanzienlijke post onderhanden werk bevat. Deze post is zeker met de coronamaatregelen die daarin worden verwerkt, moeilijk te voorspellen.

Wij adviseren u de betrokken Raden, colleges en gemeentelijke organisaties expliciet te informeren over de mogelijkheden in dit proces zodat in het komend voorjaar de gemeenten niet voor verrassingen komen te staan.

5.5 Stand van zaken verzelfstandiging RAV

In de afgelopen jaren is ingezet op de verzelfstandiging van de RAV. Daartoe zijn stappen gezet in de vorm van een interne verzelfstandiging en bijbehorende wijzigingen in bevoegdhedenstructuur en administratievoering. Ook is gewerkt aan samenwerking met de RAV Flevoland, in eerste instantie operationeel, maar ook aan de voorbereiding van verdere institutionalisering van deze samenwerking in de vorm van externe verzelfstandiging door middel van een fusie zodra dat wettelijk mogelijk zal zijn.

In het afgelopen jaar heeft de samenwerking met de RAV Flevoland geleid tot een gezamenlijke aanbesteding en het samenvoegen van de meldkamer in Lelystad. Hoewel de samenwerking in praktische vorm steeds verder geconcretiseerd wordt, blijft de RAV onderdeel van de Regio Gooi en Vechtstreek en is de RAV dus ook nog steeds onderdeel van de verantwoordingsprocessen van de Regio Gooi en Vechtstreek.

6. AFSLUITING

Wij gaan er van uit u met deze managementletter adequaat te hebben geïnformeerd. Wij zijn te allen tijde bereid deze managementletter nader toe te lichten.

De start van de jaarrekeningcontrole van de Regio is voorlopig gepland voor medio maart 2021. Voor zover mogelijk en van toepassing nemen wij dan in ons accountantsverslag naar aanleiding van de controle mee in hoeverre onze adviezen follow up hebben gekregen.

Hoogachtend,
Hofsteenge Zeeman Groep B.V.

drs. S. Hofsteenge RA

06 - 52 89 40 85
sietse.hofsteenge@hzgaccountants.nl